

Hálózati energiatárolók telepítése energiapiaci szereplőknél

RRF-6.5.1-23

Felhívás kódszáma	RRF-6.5.1-23
Támogatás megnevezése	Hálózati energiatárolók telepítése energiapiaci szereplőknél
Támogatás formája	vissza nem térítendő
Támogatás elnyerésének módja	standard kiválasztási eljárásrend
Forrás keretösszege (beruházási támogatás)	62 000 000 000 Ft
Forrás megnevezése (beruházási támogatás)	XIX. Uniós Fejlesztések fejezet 3. Központi Kezelésű előirányzatok, 10. Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF) előirányzat
Beadás kezdete	2024. január 15.
Beadási határidő	2024. február 05.
Támogatás célja	A kiegyenlítő energia és kiegyenlítő kapacitás piacon potenciálisan rendelkezésre álló hálózati energiatárolásra képes beruházások ösztönzése. Az energiatároló létesítményekhez nyújtott támogatás célja az időjárásfüggő megújuló energiaforrások integrációja.
Támogatást igénylők köre	A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be a Magyarországon székhellyel vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel, magyar adószámmal rendelkező gazdasági társaságok, vállalkozások. Az energiatárolónak magyarországi telephelyen kell létesülnie.
Konzorcium támogatható?	igen
Támogatható tevékenységek	projektelőkészítés, hálózati energiatároló egységek/létesítmény beszerzése, hálózati energiatároló létesítmény telepítéshez szükséges építési tevékenységek, hálózati csatlakozás közvetlen költsége, hálózati energiatároló vezérléséhez szükséges immateriális javak beszerzése, projektmenedzsment, tájékoztatás és nyilvánosság biztosításának kötelező tevékenységei
Beruházási támogatás mértéke a névleges teljesítőképességre vetítve	135 000 000 Ft/MW
Önerőt szükséges biztosítani?	igen
Beruházási támogatás minimum összege	67 500 000 Ft
Beruházási támogatás maximum összege jogosultanként	12 320 000 000 Ft
Támogatható projektek száma	minimum 5 db – maximum 100 db
Projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam	Legkésőbb 2026. április 30-ig.

A Felhívás elválaszthatatlan része az Általános útmutató a Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv keretében meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF), amelynek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

A Felhívás, az ÁÚF, a szakmai mellékletek és a támogatási kérelem adatlap együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Amennyiben jelen Felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek az ÁÚF-ban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a jelen dokumentumban szabályozottak az irányadók. Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az ÁÚF, a támogatási kérelem adatlap, továbbá ezek dokumentumai esetén a Nemzeti Hatóság a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palyazat.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket.

A Nemzeti Hatóság a felhíváshoz kapcsolódó munkafolyamatok végrehajtása érdekében Lebonyolító Szervet von be, amely a *Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve végrehajtásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről* szóló 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: RRF rendelet) 11. §-a szerinti feladatokat végzi. A Lebonyolító Szerv a **Miniszterelnökség Közlekedési, Környezeti és Energiahatékonysági Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkársága**, amely az átruházott feladatok ellátására a Nemzeti Hatósággal kötött lebonyolítói megállapodásban foglaltak szerint a Nemzeti Hatóság nevében és megbízásából jár el. Ahol a felhívás Nemzeti Hatóságot említ, az átruházott feladatok tekintetében a Lebonyolító Szervet kell érteni.

TARTALOM

Tartalom	4
1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI	6
1.1 Támogatást igénylők köre	6
1.2 Támogatásban nem részesíthetők köre	6
1.3 A támogatási kérelem benyújtásának határideje	7
1.4 A támogatási kérelem benyújtásának módja	7
2. A PROJEKTTTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK.....	8
2.1 Támogatható tevékenységek.....	8
2.1.1 Támogatható tevékenységek részletezése	10
2.2 Műszaki, szakmai elvárások	11
3. FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK	15
3.1 Pénzügyi tervezésre és elszámolhatóságra vonatkozó szabályok.....	15
3.2 A támogatás jellege	15
3.3 A Támogatás forrása.....	17
3.4 Igényelhető támogatás mértéke	19
3.5 Önerő	19
3.5.1 Teljesítési biztosíték	19
3.6 Szállítói finanszírozásra vonatkozó előírások	20
3.7 Előleg.....	20
3.7.1 Támogatási előleg.....	20
3.7.2 Szállítói és fordított ÁFA- előleg	21
3.8 Elszámolható költségek köre	22
3.9 Nem elszámolható költségek köre	26
3.10 Egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása	27
3.11 A piaci ár igazolása.....	27
3.12 Összesítők alkalmazása	27
3.13 Az elszámolhatóság további feltételei	28
4. A PROJEKT VÉGREHAJTÁSI IDŐTARTAMA	30
4.1 A projekt kezdete.....	30
4.2 A projekt befejezése	30
4.3 Fenntartási kötelezettség.....	30
5. A Projekt MÉRFÖLDKÖVEI.....	31
6. A Projekt KÖTELEZŐ VÁLLALÁSAI	32

6.1 Célok.....	32
6.2 Műszaki-szakmai eredmények	32
6.3 Európai Unió közös mutatók.....	32
7. PROJEKTVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK.....	33
7.1 Nem támogatható tevékenységek	33
7.2 A projekt megvalósítással kapcsolatos további szakmai elvárások.....	33
7.3 Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások.....	33
7.4 Közbeszerzések	35
8. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK	35
8.1. Kiválasztási eljárásrend	35
8.2. Kiválasztási kritériumok.....	36
8.3 Tartalmi értékelési szempontok.....	37
9. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	40
9.1 ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK.....	40
9.2 A FELHÍVÁS KERETÉBEN NYÚJTOTT EGYES TÁMOGATÁSI KATEGÓRIÁKRA VONATKOZÓ EGYEDI SZABÁLYOK	41
10. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK.....	42
10.1 EGYÜTTMŰKÖDÉS	42
10.2 AZ ÁLTALÁNOS ADATVÉDELMI RENDELET (GDPR) ELŐÍRÁSAIBÓL FAKADÓ KÖTELEZETTSÉGEK	42
10.3 Az adatgyűjtésre vonatkozó szabályok.....	42
10.4 További dokumentumok.....	43
10.5 Ügyfélszolgálat elérhetősége	43
11. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA	44
11.1 A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó mellékletek listája.....	44
11.2 A támogatási szerződéshez csatolandó mellékletek listája.....	45
11.3 Az első kifizetési kérelemhez csatolandó mellékletek listája.....	45
11.4 A felhívás szakmai mellékletei.....	45
12. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS MAGYARORSZÁG HELYREÁLLÍTÁSI ÉS ELLENÁLLÓKÉPESSÉGI TERVÉHEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE	45
13. A FELHÍVÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ TOVÁBBI JOGANYAG:	46

1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

1.1 TÁMOGATÁST IGÉNYLŐK KÖRE

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be azok a Magyarországon székhellyel vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel, magyar adószámmal rendelkező gazdasági társaságok, vállalkozások, akik rendelkeznek érvényes műszaki gazdasági tájékoztatóval (MGT), vagy hálózati csatlakozási engedéllyel a Pályázóra és az adott projekt telephelyére vagy telephelyeire vonatkozóan.

Az energiátárolónak magyarországi telephelyen kell létesülnie.

Érintett GFO-kódok:

- a. 113 (Korlátolt felelősségű társaság);
- b. 114 (Részvénytársaság);
- c. 116 (Közkereseti társaság);
- d. 117 (Betéti társaság)
- e. 226 (Külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe)

Támogatási jogosultság a fenti kritériumok mentén állapítható meg.

A támogatási konstrukció társadalmi egyeztetése alapján a várható pályázók köre: villamosenergia-ipari érintettségű vállalatok, például energiakereskedők, aggregátor cégek, erőművek, ipari villamosenergia-fogyasztók, stb.

Konzorcium benyújthat támogatási kérelmet.

1.2 TÁMOGATÁSBAN NEM RÉSZESÍTHETŐK KÖRE

Nem ítéltető meg támogatás a támogatást igénylőnek:

- ha az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben (a továbbiakban: Áht.) foglaltak szerint nem felel meg a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének,
- köztulajdonban álló gazdasági társaság esetén, ha az Áht.-ban foglaltak szerint a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvényben foglalt közzétételi kötelezettségének nem tett eleget,
- ha olyan jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet, amely az Áht. 1. § 4. pontja szerint nem átlátható szervezet,
- ha a támogatási rendszerből való kizárás hatálya alatt áll,
- ha harmadik személy irányában olyan kötelezettsége áll fenn, amely a támogatással létrejött projekt céljának megvalósulását megghiúsíthatja,
- ha a támogatási döntés tartalmát érdemben befolyásoló valótlan, hamis vagy megtévesztő adatot szolgáltatott vagy ilyen nyilatkozatot tett,
- ha jogerős végzéssel elrendelt felszámolási, csőd-, végelszámolási vagy egyéb - a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott - eljárás alatt áll,
- aki nem felel meg a felhívásra vonatkozó, *„Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó*

ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)” című, 2023. március 17-i európai bizottsági közlemény 1. és 2.5. szakaszaiban és az SA. 102428 ügyszámú bizottsági határozatban foglalt állami támogatási szabályoknak,

- az SA. 102428 ügyszámú bizottsági határozatban foglaltak alapján, amennyiben az EU által elfogadott korlátozó intézkedések (a továbbiakban: szankciók) hatálya alá tartozó vállalkozás a támogatást igénylő, ideértve többek között a következőket: a szankciókat előíró jogi aktusokban kifejezetten megnevezett személyeket, szervezeteket vagy szerveket; az EU által elfogadott szankciók által érintett személyeket, szervezeteket vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló vállalkozásokat; vagy az EU által elfogadott szankciók által érintett iparágakban tevékenykedő vállalkozásokat, amennyiben a támogatás aláásná a vonatkozó szankciók célkitűzéseit,
- azokban az esetekben, amikor a támogatott tevékenység megkezdésére 2022. július 20. előtt került sor,
- ha a végső kedvezményezett az Európai Bizottság európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező, Magyarországnak címzett határozatának nem tett eleget,
- ha a támogatás az európai uniós jog megsértését eredményezi.

1.3 A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK HATÁRIDEJE

A támogatási kérelmet **2024.01.15. 08:00 – 2024. 02. 05. 22:00 között** lehet benyújtani.

1.4 A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK MÓDJA

Támogatási kérelmét az online kitöltő programon keresztül nyújthatja be. Ehhez először jelentkezzen be a www.palyazat.gov.hu oldalon, az „Egységes beléptető felület bejelentkezés” gomb használatával.

A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat.

A nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH) kell hitelesítenie. Az, hogy melyik szolgáltatást kell használni, attól függ, hogy Ön milyen szervezet nevében nyújt be támogatási kérelmet.

Magyarországon bejegyzett cégek, gazdasági társaságok nevében támogatási kérelmet benyújtó magánszemélynek a www.magyarorszag.hu oldalon elérhető „ügyféli” AVDH szolgáltatást kell használnia.

Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH szolgáltatás igénybevétele után mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy az AVDH szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot. A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét. **Felhívjuk a figyelmét, hogy az elektronikusan hitelesített nyilatkozatot nem kell kinyomtatni és papír alapon is aláírni.**

2. A PROJEKTTTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

2.1 TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

Támogatható tevékenységek	Kötelező tevékenység		Választható tevékenység		Állami támogatási jogcím	Állami támogatási kategória
	Önállóan támogatható	Önállóan nem támogatható	Önállóan támogatható	Önállóan nem támogatható		
<p>1. A projekt előkészítésével kapcsolatos tevékenység</p> <p>A. Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok, beruházás megvalósításához kapcsolódó tervek elkészítése</p> <p>B. Közbeszerzés, beszerzés lebonyolítása</p> <p>C. Egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó tevékenység</p>				X	Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)	2.5.1. A megújuló energia és az energiatárolás alkalmazásának felgyorsításához nyújtott beruházási támogatás
<p>2. A projekt menedzsmentjével kapcsolatos tevékenységek</p> <p>A. Projektmenedzsment</p>				X	Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)	2.5.1. A megújuló energia és az energiatárolás alkalmazásának felgyorsításához nyújtott beruházási támogatás
<p>3. A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek</p> <p>A. Beruházáshoz kapcsolódó tevékenységek</p> <p>a. Terület-előkészítési tevékenységek</p> <p>b. Építéshez kapcsolódó tevékenységek</p> <p>c. Kártalanítás</p>				X	Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)	2.5.1. A megújuló energia és az energiatárolás alkalmazásának felgyorsításához nyújtott beruházási támogatás

Támogatható tevékenységek	Kötelező tevékenység		Választható tevékenység		Állami támogatási jogcím	Állami támogatási kategória
	Önállóan támogatható	Önállóan nem támogatható	Önállóan támogatható	Önállóan nem támogatható		
d. Eszközbeszerzés	X				Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)	2.5.1. A megújuló energia és az energiatárolás alkalmazásának felgyorsításához nyújtott beruházási támogatás
e. Immateriális javak beszerzése				X	Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)	2.5.1. A megújuló energia és az energiatárolás alkalmazásának felgyorsításához nyújtott beruházási támogatás
B. Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások a. Műszaki jellegű szolgáltatások b. Egyéb szakértői tevékenységek				X	Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)	2.5.1. A megújuló energia és az energiatárolás alkalmazásának felgyorsításához nyújtott beruházási támogatás
C. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagbeszerzés D. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szállítás				X	Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval	2.5.1. A megújuló energia és az energiatárolás

Támogatható tevékenységek	Kötelező tevékenység		Választható tevékenység		Állami támogatási jogcím	Állami támogatási kategória
	Önállóan támogatható	Önállóan nem támogatható	Önállóan támogatható	Önállóan nem támogatható		
					összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)	alkalmazásának felgyorsításához nyújtott beruházási támogatás
E. Kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása		X			Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)	2.5.1. A megújuló energia és az energiatárolás alkalmazásának felgyorsításához nyújtott beruházási támogatás

A felhívás alapján nyújtott támogatások az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak minősülnek és az Európai Bizottság által hozott 2023. június 21-i SA.102428 ügyszámú határozattal és annak esetleges módosításaival, illetve az „Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)” című, 2023. március 17-i európai bizottsági közleménnyel (a továbbiakban: európai bizottsági közlemény) és annak módosításainak rendelkezéseivel összhangban az európai bizottsági közlemény 2.5. szakasza szerinti támogatás nyújtható.

2.1.1 TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK RÉSZLETEZÉSE

1. A projekt előkészítésével kapcsolatos tevékenység

A. *Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok, beruházás megvalósításához kapcsolódó tervek elkészítése*

- a. Műszaki dokumentáció és tervek, kiviteli tervek, környezeti hatástanulmány, környezeti állapotfelmérés készítése;
- b. Üzleti tervek, megalapozó dokumentumok készítése;
- c. Igényfelmérések, elemzések készítése;

- B. *Közbeszerzés, beszerzés lebonyolítása*
 - C. *Egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó tevékenység*
 - a. Projekt előkészítéshez kapcsolódó szakmai szolgáltatás igénybevétele (pl.: tanácsadás horizontális szempontok teljesítéséhez);
 - b. Egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó tevékenység
2. **A projekt menedzsmentjével kapcsolatos tevékenységek**
- A. *Projektmenedzsment*
3. **A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek**
- A. *Beruházáshoz kapcsolódó tevékenységek*
 - a. Terület-előkészítés
 - b. Építéshez kapcsolódó tevékenységek (ideértve a távközlési kapcsolatokat kiépítését)
 - c. Kártalanítás
 - d. Eszközbeszerzés
 - e. Immateriális javak beszerzése
 - f. Hálózati csatlakozás közvetlen költsége
 - B. *Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások*
 - a. Tárolói eszközök rendszerbe integrálásához kapcsolódó digitalizációs és egyéb IT-fejlesztések
 - b. Műszaki jellegű szolgáltatások
 - C. *Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagbeszerzés*
 - D. *Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szállítás*
 - E. *Kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása*

A fenti támogatható tevékenységekhez illeszkedően elszámolhatók a jelen felhívás 2.2. pontja alatt nevesített elvárások teljesítéséhez szükséges tevékenységek.

2.2 MŰSZAKI, SZAKMAI ELVÁRÁSOK

Jelen támogatás két egymásra épülő támogatási elemből épül fel:

1. **Beruházási támogatás:** Az energiatároló telepítéséhez szükséges elszámolható tevékenységek támogatása XIX. Uniós Fejlesztések fejezet 3. Központi Kezelésű előirányzatok, 10. Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF) előirányzat terhére.
2. **Bevételkompenzáció:** Olyan támogatási rendszer, amelyben a villamosenergia-tároló üzemeltetője szolgáltatásait piaci körülmények között értékesíti és emellett az általa elvárt bevételi szint és az általa értékesíthető szolgáltatásokból megszerezhető bevétel különbsége alapján bevételkompenzációban részesül vagy bevételkompenzációt fizet.

Kiemelt szakmai elvárás a létesítendő energiatárolókkal szemben, hogy kiegyenlítő-energia-szabályozási képességekkel kell rendelkeznie. Ennek igazolásaként a projekt fizikai befejezéséhez a végső kedvezményezettnek szükséges megszerezni az energiatároló berendezésre vonatkozó aFRR akkreditációt a MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. (a továbbiakban: MAVIR Zrt.) eljárásában.

A projekt kizárólag sikeres aFRR akkreditáció esetén tekinthető fizikailag befejezettnek.

A támogatási kérelmet benyújtó szervezetek kérelmük benyújtásával vállalják, hogy

- a projekt fizikai befejezését követő 10 évben üzemben tartják, és rendszeresen használják a hálózati csatlakozással rendelkező energiatárolót (kivéve, ha az igazolhatóan nem gazdaságos vagy a tároló éppen nem áll rendelkezésre). A használat kötelemére vonatkozó részletszabályozást a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: MEKH) vonatkozó rendelete szabályozza.
- a kapott támogatáson felül önerőből finanszírozzák a projektet;
- a fizikai megvalósulást követően, a fenntartási időszakban (és azt követően a bevételkompenzációra vonatkozó szerződés hatálya alatt) adatszolgáltatást biztosítanak MEKH felé a megvalósított beruházás műszaki és gazdasági tapasztalatairól.

A projekt műszaki szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembevételére szükséges:

1. Kizárólag az a támogatási kérelem támogatható, amely *Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervének (a továbbiakban: HET) F energia – zöld átállás* nevű komponensben foglalt „Hálózati energiatárolók telepítése energiapiaci szereplőknél” elnevezésű beruházás elemeit hajtja végre. A pályázati adatlapban be kell mutatni a HET beruházás céljaihoz való hozzájárulást, valamint a jelen felhívás szerinti szakmai tartalom megvalósulását.

2. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló 2021/241. EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében az eszközből finanszírozott tevékenységnek szem előtt kell tartania az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye alapján elfogadott Párizsi Megállapodást, az ENSZ fenntartható fejlődési céljait, valamint az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikkének értelmében vett, a jelentős károkozás elkerülését célzó (DNSH) elvet. A támogatási kérelemben a jelen Felhívás mellékletét képező DNSH űrlap kitöltésével be kell mutatni, hogy a projekt keretében megvalósítani kívánt tevékenység, illetve annak eredménye összhangban áll ezzel az alapelvvel. Nem támogatható olyan tevékenység, mely a DNSH elvvel nincs összhangban.

3. A támogatási kérelemben be kell mutatni, hogy a projekt tervezett tevékenységei miként illeszkednek a „Hálózati energiatárolók telepítése energiapiaci szereplőknél” elnevezésű beruházás alapjául szolgáló beavatkozási területhez, az úgynevezett „033 Intelligens energiarendszerekhez (ideértve az intelligens energiahálózatokat és az IKT rendszereket is), valamint a kapcsolódó tároláshoz”. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló 2021/241 EU rendelet értelmében a megnevezett beavatkozási terület klíma együtthatója 100%, digitális együtthatója pedig 40%. Erre tekintettel a projekt adatlapban be kell mutatni a tervezett digitális tartalmat és a beruházás klímacélhoz való hozzájárulását.

4. A projekt bemutatásához alkalmazni kell a Megalapozó dokumentum sablont, mely lehetőséget ad a támogatási kérelem űrlapján meghatározott tartalom mellett egy alaposabb, az összefüggéseket részletesebben feltáró, a szakmai tartalmat részletesen kifejtő projekt bemutatásra.

5. Kizárólag az a támogatási kérelem támogatható, amely villamosenergia-hálózati csatlakozással rendelkező energiatároló berendezés létesítésére irányul. A támogatási kérelemben (annak mellékleteként) szükséges bemutatni az e célnak történő megfelelés módját, továbbá részletes indoklással és számítással szükséges alátámasztani a létesíteni szándékolt

tároló(k) teljesítőképesség és energiatárolási kapacitásértékét és a telepítés tervezett telephelyét (megadva a pontos helyrajzi számot) és azon a hálózati áramkör megnevezését, amelyre a tároló csatlakozni fog, továbbá a hálózatba való betáplálásra és a hálózatból való vételezésre rendelkezésre álló teljesítmény nagyságát. Több különböző telephelyen megvalósuló projekt esetében a fentieket telephelyenként is meg kell adni.

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet 22. számú melléklete által az erőművi berendezések adataiként nevesített műszaki adatok/leírások megadása kötelező a telepíteni kívánt energiatároló berendezés esetén. Ez az alábbi információk megadását teszi szükségessé:

- névleges teljesítőképesség¹ (MW),
- energiatárolási kapacitás (MWh),
- töltési idő (óra),
- kisütési idő (óra),
- energiaátalakítási hatásfok (%) – teljes folyamat hatásfoka a csatlakozási ponton (AC-AC),
- az energiatárolás módja.

Több különböző telephelyen megvalósuló projekt esetében a fentieket telephelyenként is meg kell adni.

A támogatási kérelem szerint megvalósítani tervezett energiatároló létesítmény a villamos energia **legalább 2 órányi** folyamatos kitarolására kell, hogy képes legyen a pályázatban megadott pályázott névleges teljesítőképesség mellett. Az egységek/létesítmények önálló névleges teljesítőképessége **minimum 0,5 MW** kell legyen. A pályázatban megadott névleges teljesítőképesség lehet a tényleges teljes névleges teljesítőképességnél kisebb érték is (pl. ha az adott pályázó csak a beruházás egy részére kíván támogatást igénybe venni).

6. A tervezett tevékenységeket a költségek optimalizálásával, a piaci áraknak való megfelelés szem előtt tartásával kell előkészíteni és a Megalapozó dokumentumban kell bemutatni.

7. A tárolókat olyan diagnosztikai eszközökkel szükséges kiegészíteni, amelyek képesek a fontosabb üzemi paraméterek idősoros adatainak rögzítésére. Egyúttal a végső kedvezményezettek vállalják, hogy a fenntartási időszakban adatot szolgáltatnak a Támogató és a MEKH felé a megvalósított beruházás műszaki és gazdasági tapasztalatairól és lehetővé teszik, hogy az energiatároló rendelkezésre állását a MAVIR Zrt. legalább évente egy alkalommal a helyszínen is ellenőrizze.

8. A fizikai tevékenységek végrehajtása során nem alkalmazható olyan aktivitás, ami kockáztatná az élővizek minőségét. A végső kedvezményezett kerüli a természeti oltalom alatt álló területeken és az érzékeny területeken folytatandó kivitelezési munkákat. Ha különösen indokolt esetben mégis ilyen területen valósul meg kivitelezési tevékenység, úgy a kivitelező cég kötelessége a területhasználat legszükségesebb mértékre történő korlátozása, továbbá a keletkező hulladék maradéktalan elszállítása.

¹ Amennyiben a tároló teljesítőképessége meghaladja a támogatási kérelemmel érintett teljesítményt úgy a tényleges (teljes) névleges teljesítőképességről és a tényleges teljes energiatárolási kapacitásról is szükséges az információk megadása

A kivitelezőnek minden, a beruházás során keletkező hulladékot ártalmatlanítania szükséges a hatályos nemzeti hulladékfeldolgozási előírások maradéktalan betartásával. A klíma és a levegőtisztaság szempontjából kockázatos elavult eszközök újrafeldolgozása során kötelező biztosítani a káros anyagtartalom megfelelő kivonását, majd ártalmatlanítását. A beruházás során keletkezett nem veszélyes építési és bontási hulladékot, annak 70 tömegszázalékáig az EU hulladék hierarchiájának (Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve) és az EU építési és bontási hulladékgazdálkodási jegyzőkönyvének megfelelően szükséges kezelni. A beruházás során beépítésre kerülő eszközök beszerzésénél ügyelni szükséges arra, hogy azok várható élettartama meghaladja a beruházás során hulladékká váló eszközökét.

9. A fejlesztésnek a végső kedvezményezett által aktivált beruházás keretében kell megvalósulnia.

10. A végső kedvezményezett a projekt eredményeként létrejött energiatárolót 2027.01.01-től a villamosenergia-hálózat más pontjára áthelyezheti a hatályos szabályozás szerint, amennyiben arról előzetesen értesíti a MEKH-et, valamint a MAVIR Zrt-t (és amennyiben érintett, az elosztói engedélyest).

11. Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki, szakmai tartalom csökkenése esetén az elszámolható költség és a támogatás összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában.

12. A MAVIR Zrt. évente legalább egy alkalommal ellenőrzi minden támogatott tároló energia tárolási kapacitását. Az ellenőrzés során a MAVIR Zrt. meghatározza az adott tároló által tárolni képes energia mennyiségét (MWh) és a tároló teljesítőképességét (MW). Amennyiben a mért értékek eltérnek a pályázatban szereplő paraméterektől, a pályázó csak a teljesítménycsökkenéssel diszkontált bevételkompenzációra jogosult. A pályázatban vállalt MW és MWh értékek 70%-ánál kisebb rendelkezésre állás esetén a tároló nem jogosult további bevételkompenzációra és a pályázónak a mérés időpontjától számított egy éven belül biztosítania kell a pályázatban vállalt MW és MWh értékek legalább alábbi szintre való visszaállítását:

a pályázatban vállalt MW és MWh értékek $\times (100\% - 0,25\% \times \text{a bevételkompenzációs támogatásból eltelt hónapok száma})$

A fenti mértékű, fenti határidőre történő visszaállítás elmaradása esetén a pályázónak az addig számára folyósított beruházási támogatás és bevételkompenzáció **kamatlábbal korrigált** összegét-(az általa befizetett összegekkel csökkentve) meg kell fizetnie a bevételkompenzáció finanszírozását szolgáló pénzeszköz részére. **A kamatláb megfelel a kötelezettség keletkezésekor aktuális naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékével.**

Amennyiben a támogatott tároló olyan részt is tartalmaz, ami a jelen pályázatban nem lett volna támogatható (pl. a projekt 2022. július 20. előtt megkezdődött vagy egyéb állami támogatásban részesült) akkor a rendelkezésre állás fentiek szerinti megállapításánál a jelen pályázatban nem támogatható rész névleges teljesítőképességével, illetve energiatárolási kapacitásával csökkentett MAVIR Zrt. mérési eredményeket szükséges figyelembe venni. A pályázónak pályázatában jeleznie kell, ha a tervezett tároló ilyen részt is tartalmaz, megadva külön is az ezen részre vonatkozó adatokat.

A projektmenedzsmenttel szembeni elvárások:

13. A projektgazda vezetőjének vállalnia kell, hogy a projekt menedzsmentjének ellátása érdekében az alábbi személyeket a projekt teljes hossza alatt biztosítja:

- projektmenedzser;

- pénzügyi vezető.

A projektmenedzsernek műszaki vagy gazdasági területen szerzett felsőfokú végzettséggel kell rendelkeznie. A pénzügyi vezetőnek gazdasági területen szerzett felsőfokú végzettséggel kell rendelkeznie.

Az RRF rendelet 9. §. (1) i) pontja szerint a Nemzeti Hatóság a támogatási döntés előkészítése és meghozatala, továbbá a támogatási szerződés megkötése és esetleges módosítása, valamint a folyamatba épített ellenőrzés során következetesen, rendszeresen és kiterjedten alkalmazza az ARACHNE kockázatértékelő eszköz minden funkcióját a csalás, az összeférhetlenség, a kettős finanszírozás és egyéb szabálytalanságok megelőzése érdekében. Az ARACHNE az esetleges kockázatokra mutat rá, a kockázatok értékelése a pályázatot kezelő hatóságok feladata.

3. FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK

3.1 PÉNZÜGYI TERVEZÉSRE ÉS ELSZÁMOLHATÓSÁGRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

1. Beruházási támogatás

A projekt költségvetésének megtervezésére és megvalósítás során a kiadások elszámolására vonatkozó részletes szabályokat a Pénzügyi Elszámolhatósági Útmutató a Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv keretében támogatott projektek pénzügyi lebonyolításához (a továbbiakban: Elszámolhatósági Útmutató) c. dokumentum tartalmazza, mely elérhető a www.palyazat.gov.hu weboldalon. Kérjük, a támogatási kérelem költségvetésének tervezése során az Elszámolhatósági Útmutató szabályait, kiemelten a tervezésre és a piaci ár igazolására vonatkozó részeket áttanulmányozni.

2. Bevételek kompenzáció

A bevételek kompenzáció egy kétoldalú különbözeti szerződés (Contract for Difference, CfD) formájában kerül folyósításra. Szerződés a végső kedvezményezett, valamint a MAVIR Zrt. közt létesül. A támogatás forrása független az RRF pénzeszköztől. A kétoldalú különbözeti szerződés a végső kedvezményezett pályázatában megadott éves bevétel (pályázott bevétel) és az ún. referencia bevétel különbözete alapján számított összegre vonatkozik. Amennyiben a referencia bevétel elmarad a pályázott bevételtől, a különbözet kifizetésre kerül a pályázó részére, ha viszont meghaladja azt, a pályázó köteles a különbözetet befizetni. A kétoldalú különbözeti szerződés egy pénzügyi elszámolás a szerződő felek között, nem függ a tároló tényleges tevékenységétől, illetve ténylegesen realizált bevételeitől.

3.2 A TÁMOGATÁS JELLEGE

1. Beruházási támogatás

A támogatás **vissza nem térítendő támogatásnak** minősül, ezért a támogatást – a támogatási szerződés szerinti projekt megvalósítás esetén – nem kell visszafizetni.

2. Bevételek kompenzáció

A bevételek kompenzáció kiszámításának pontos módját a MEKH állapítja meg (**villamosenergia-tárolók bevételek kompenzációjának részletszabályairól szóló MEKH rendelet**), figyelembe véve a támogatott tárolók által várhatóan nyújtott szolgáltatásokat. A jelen pontban leírtak és a MEKH rendelet esetleges eltérése esetén a MEKH rendelet szövege irányadó.

A referencia bevétel kiszámítása a következő lépésekből áll:

1. A MEKH meghatározza a benchmark tevékenységi szintet, ami tükrözi a támogatott tárolóktól várható piaci aktivitást a különböző tárolók számára releváns piaci szegmensekben, elsősorban a szabályozási kapacitás, a szabályozási energia, az elosztói szintű rugalmasság piacain és a nagykereskedelmi energiapiacokon.
2. A MEKH által meghatározott módszertan szerint havonta megállapításra kerülnek a benchmark tevékenységekre vonatkozó referencia árak.
3. A benchmark aktivitásnak a referencia árszinten történő beárazásával kerül meghatározásra az adott hónapra vonatkozó referencia nettó (töltési költségekkel csökkentett) bevétel.
4. A fajlagos támogatás vagy befizetési kötelezettség havonta a pályázott éves nettó bevétel időarányos, degradációval korrigált részének és az adott hónapra számított referencia nettó bevételnek a különbözeteként kerül meghatározásra.
5. A fajlagos támogatás vagy befizetési kötelezettség és a tároló pályázott teljesítőképességének szorzata alapján kerül meghatározásra az adott havi támogatás/befizetési kötelezettség.

A tároló üzemeltetője köteles gondoskodni a jelen Felhívás 2.2. pontja szerinti elvárások teljesítéséről. A tároló számára kifizethető bevételek kompenzációt a 2.2. pont 12. alpontja szerinti módon korrigálni kell a degradációval.

A MEKH a benchmark meghatározása során törekszik arra, hogy az elvárt tevékenységi szint mellett az eszközök degradációja összhangban legyen a pályázat során figyelembe vett várható üzemidővel. Lítium-ionos technológiák esetében csak olyan benchmark tevékenység kerülhet megállapításra, ami átlagosan naponta egy 80%-os mélységű ciklussal megvalósítható.

Ugyanakkor a bevételek kompenzáció egy pénzügyi elszámolás, tehát a tárolóknak nem szükséges a benchmark tevékenységi szinttel összhangban álló piaci aktivitást megvalósítani. A bevételeik maximalizálása érdekében a tárolóknak célszerű a tényleges piaci aktivitásukat az aktuális piaci igények alapján optimalizálni, a benchmark bevételnél magasabb piaci bevétel nem kerül elvonásra, az nem kerül figyelembevételre a kétoldalú különbözeti szerződés pénzügyi elszámolása során.

Amennyiben a támogatási tender nyertesei jelentős mértékben eltérő tárolói technológiákat képviselnek, a MEKH fenntartja a lehetőségét annak, hogy az egyes eszközcsoportokra eltérő benchmark tevékenységet határozzon meg.

Mivel a maximum 10 éves támogatási periódus alatt a piaci igények jelentősen változhatnak, így a MEKH folyamatosan figyelemmel kíséri a támogatott tárolók piaci tevékenységét, valamint a piaci lehetőségeket, és szignifikáns eltérés esetén, de legalább két évente felülvizsgálja a benchmark tevékenység meghatározását. Az új benchmark tevékenységi szint úgy kerül kialakításra, hogy az tükrözze a piaci igények változását, és a tárolók tényleges viselkedését. **Amennyiben valamely évben a tényleges nettó bevételek átlaga legalább 20 %-kal eltér a referenciaértéktől, úgy a MEKH piaci felmérést követően aktualizálja a következő évre vonatkozó referencia módszertant.** Az új benchmark tevékenységi szint megállapításához a támogatott tárolók kötelesek részletes kimutatást készíteni az előző időszakban folytatott aktivitásukról, költségeikről és bevételeikről, mellékelve üzemeltetési és menedzsment szerződéseiket is.

A benchmark tevékenység újradefiniálására az iparági szereplők részletesen megindokolt kezdeményezésére is sor kerülhet, abban az esetben, ha a benchmarkban meghatározott aktivitási szint teljesítése korlátokba ütközik.

A korlátozott hálózati csatlakozással rendelkező tárolók számára a korlátozás időtartamára egy kedvezményes benchmark kerül megállapításra, ami tükrözi a szolgáltatás nyújtásnak a hálózati csatlakozásból fakadó korlátait.

3.3 A TÁMOGATÁS FORRÁSA

1. Beruházási támogatás

Jelen támogatás forrását a XIX. Uniós Fejlesztések fejezet 3. Központi Kezelésű előirányzatok, 10. Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF) előirányzat biztosítja, melyből az Európai Unió felé elszámolandó költségek forrása a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (a továbbiakban: HEE) 62 milliárd Ft (beruházási támogatás).

Jelen felhívás keretében az elszámolandó önerő mértéke legalább 55%, melyet a végső kedvezményezettnek kötelező biztosítania, és a kiadások teljesülését igazolnia.

Amennyiben a projektgazdánál a projekt megvalósításához olyan költségek tervezése is szükséges, mely a felhívás alapján nem elszámolható, azokat saját forrásból, **nem elszámolható önerőként** szükséges terveznie.

Az Elszámolhatósági Útmutató részletesen tartalmazza a támogatási kérelemben az igényelt költségek rögzítésének szabályait, kérnénk ezt figyelembe venni.

PROJEKT ELSZÁMOLHATÓ ÖSSZKÖLTSÉGE		EL NEM SZÁMOLHATÓ ÖNERŐ
TÁMOGATÁS		ELSZÁMOLANDÓ ÖNERŐ
<p>Európai Unió felé elszámolható kiadások (HEE forrás)</p> <p><u>EPTK támogatási kérelem források funkciójában:</u></p> <p>III. A támogatási konstrukció keretében igényelt támogatás</p>	<p>Európai Unió felé nem elszámolható kiadások, hazai költségvetésből származó támogatás</p> <p><u>EPTK támogatási kérelem források funkciójában:</u></p> <p>IV. Hazai költségvetésből biztosított, EU felé nem elszámolható támogatás</p>	<p>Olyan kiadások, melyek a Felhívás szerint az EU felé elszámolhatóak, de a projekt európai uniós versenyjogi értelemben állami támogatást tartalmaz, ezért nem részesülhet 100%-os támogatásban. A kiadás egy részét a végső kedvezményezett önerőként biztosítja. A kiadások teljesülését igazolni szükséges.</p> <p><u>EPTK támogatási kérelem források funkciójában:</u></p> <p>I. Önerő</p>
		<p>Olyan kiadások, melyek az Elszámolhatósági Útmutató és a Felhívás szerint nem elszámolhatóak, de a projekt megvalósításához elengedhetetlenek, ezért a projektgazda saját forrásból biztosítja.</p> <p>Emellett ide sorolandóak a hazai költségvetésből biztosított, EU felé nem elszámolható támogatáshoz kapcsolódó önerő összegek is, amennyiben a hazai költségvetésből biztosított támogatás európai uniós versenyjogi értelemben állami támogatásnak minősül és nem biztosítható 100% intenzitásban.</p> <p><u>EPTK támogatási kérelem források funkciójában:</u></p> <p>V. Jelen felhívás keretében nem támogatott tevékenységek költségei</p>
A projekt összköltsége		

2. Bevételek kompenzáció

Ezen támogatási elem technikai paraméterei a következők:

A kompenzáció a pályázó által igényelt éves nettó bevétel időarányos és degradációval csökkentett részének a MEKH villamosenergia-tárolók bevételek kompenzációjának részletszabályairól szóló rendelete alapján az adott hónapra meghatározott benchmark nettó bevétellel csökkentett mértéke. Amennyiben a kompenzáció negatív, úgy a pályázó fizeti meg a kompenzáció összegét.

A kompenzáció forrása a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény veszélyhelyzet idején történő eltérő alkalmazásáról szóló 382/2023. (VIII. 14.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése szerinti pénzeszköz. Negatív kompenzáció esetén a pályázó befizetését a MAVIR

Zrt-n keresztül a 382/2023. Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése szerinti elkülönített pénzeszköz javára teljesíti.

3.4 IGÉNYELHETŐ TÁMOGATÁS MÉRTÉKE

1. Beruházási támogatás:

Az adott pályázó által valamennyi pályázati ablakban összesen elnyerhető vissza nem térítendő támogatás összege: **maximum 12 320 000 000 Ft.**

A támogatás mértéke rögzített, a telepíteni kívánt energiatároló pályázathoz megadott névleges teljesítőképességének függvényében elnyerhető összeg: **135 000 000 Ft/MW a pályázott névleges teljesítőképességre vetítve maximum az elszámolható összköltség 45%-a.**

2. Bevételek kompenzáció:

A kétoldalú különbözeti szerződésből vissza nem térítendő támogatás kiszámításához alapul szolgáló igényelt éves nettó fajlagos bevétel **minimális összege 19 EUR/kW, maximális összege 190 EUR/kW a pályázott névleges teljesítőképességre vetítve.**

A támogatási egyenlegből (a beruházási támogatás és a bevételkompenzációs összegek 10%-os kamatláb alkalmazásával a vizsgálat időpontjára hozott összege) kifizethető összeg nem haladhatja meg a projekt elszámolható összköltségének 10%-os kamatláb alkalmazásával a vizsgálat időpontjára hozott értékét.

Ez a kritérium havonta vizsgálandó, a bevételkompenzáció kifizetését megelőzően.

3.5 ÖNERŐ

Az önerő a projekt támogatáson felüli része, mely lehet saját forrás és egyéb, az államháztartás alrendszeréből származó egyéb támogatás is. A 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (Ávr.) 75. § (4a) bekezdése alapján nem tekinthető saját forrásnak (önerőnek) az államháztartás központi alrendszeréből kapott más költségvetési támogatás. Jelen felhívás keretében az elszámolandó önerő mértéke az elszámolható költség legalább 55%-a, melyet a végső kedvezményezettnek – konzorcium esetén valamennyi konzorciumi tagnak – kötelező biztosítania és a kiadások teljesülését igazolnia. Az önerő rendelkezésre állását igazoló dokumentumokat, vagy az Ávr. 75. §-a szerinti nyilatkozatot a végső kedvezményezettnek a szerződés megkötéséhez szükséges benyújtania.

Az elszámolható költségek legalább 55%-át igazolt saját forrásból kell fedezni.

3.5.1 TELJESÍTÉSI BIZTOSÍTÉK

A támogatási kérelem benyújtásához a pályázónak nyilatkoznia szükséges, hogy nyertes pályázat esetén teljesítési biztosítékot nyújt. A nyilatkozatban rögzíteni szükséges a kötelezettség fennállását és a biztosíték nyújtás módját.

A nyertes pályázó a támogatási szerződés megkötéséig a pályázott névleges teljesítőképességre vetítve 13 500 Ft/kW teljesítési biztosítékot nyújt bankgarancia formájában. A teljesítési biztosíték rendelkezésre állásának igazolása a támogatási szerződés megkötésének feltétele. Kizárólag magyarországi székhellyel vagy fiókteleppel rendelkező hitelintézet által kibocsátott teljesítési biztosíték fogadható el. A teljesítési biztosíték rendelkezésre állását igazoló dokumentumra vonatkozóan kötelező érvényű minta kerül közzétételre, így kizárólag ezen minta alapján elkészített biztosíték fogadható el. A teljesítési biztosítéknak magyar forintban (HUF) kell rendelkezésre állnia. Abban az esetben, ha egy pályázónak több nyertes pályázata van, úgy minden nyertes pályázathoz elkülönített és önálló teljesítési biztosítékot kell rendelkezésre tartania és köteles nyertes pályázatonként igazolni a teljesítési biztosíték rendelkezésre állását. A teljesítési biztosíték felszabadításra kerül a projekt fizikai befejezésének igazolását követő 30 napon belül, ha a projekt fizikai befejezése határidőre teljesül. A teljesítési biztosíték lehívásra kerül, ha a projekt fizikai befejezésére a határidőre nem kerül sor. A teljesítési biztosítéknak legalább a projekt fizikai befejezésére vonatkozó határidőt követő 4 hónapig érvényesnek kell lennie.

Amennyiben bizonyítható, hogy a késedelem a támogatás végső kedvezményezettjétől független, és észszerűen előre nem látható tényezők miatt következett be, a teljesítési biztosíték felszabadítható.

3.6 SZÁLLÍTÓI FINANSZÍROZÁSRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

Szállítói finanszírozás igénybevételére a kivitelezési munkálatok, tervezési tevékenység és eszközbeszerzés esetén van lehetőség. A szállítói finanszírozásra, illetve a szállítói előleg igénylésére és elszámolására vonatkozó részletszabályok az Elszámolhatósági Útmutatóban találhatóak, mely elérhető a www.palyazat.gov.hu oldalon.

3.7 ELŐLEG

3.7.1 TÁMOGATÁSI ELŐLEG

A projekt utófinanszírozású tevékenységeire támogatási előleg igényelhető. Az igényelhető támogatási előleg mértéke legfeljebb az utófinanszírozással érintett támogatási összeg 13%-a lehet.

A támogatási előleggel való részleges vagy teljes elszámolást követően az előleg a még el nem számolt utófinanszírozással érintett támogatásnak a 13%-a erejéig újra igényelhető. Ugyanígy a támogatási előleg alapuló követelés beszámítása vagy visszafizetése után a támogatási előleg újra igényelhető.

Amennyiben a végső kedvezményezett nem minősül mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak (a 2004. évi XXXIV. Törvény értelmében):

Az RRF rendelet 144. §-a szerint a költségvetési (beruházási) támogatás fogadására a végső kedvezményezettnek a Magyar Államkincstárnál vezetett, projektenként elkülönített pénzforgalmi számlát szükséges nyitnia.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával rendelkező végső kedvezményezettnek a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be igénylést időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül vagy az időközi kifizetési igénylés vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

Rendeltetésszerű a támogatás felhasználása, ha az időközi kifizetési igénylés az ellenőrzési szempontoknak megfelel, és a bizonylatok egy része vagy egésze jóváhagyásra kerül.

Amennyiben a végső kedvezményezett mikro-, kis- vagy középvállalkozásnak minősül (a 2004. évi XXXIV. Törvény értelmében):

Az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával nem rendelkező végső kedvezményezettnek a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be a kifizetett támogatási előleg legalább 60%-ával megegyező mértékű igénylést időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési igénylés vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

Rendeltetésszerű a támogatás felhasználása, ha az időközi kifizetési igénylés az ellenőrzési szempontoknak megfelel, és a bizonylatok egy része vagy egésze jóváhagyásra kerül.

A támogatási előleg igénylésére és elszámolására vonatkozó részletszabályok az Elszámolhatósági Útmutatóban találhatóak, mely elérhető a www.palyazat.gov.hu oldalon.

3.7.2 SZÁLLÍTÓI ÉS FORDÍTOTT ÁFA- ELŐLEG

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (továbbiakban: Kbt.) hatálya alá tartozó beszerzésnél, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén nem közszféra szervezetnek minősülő végső kedvezményezettnek a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére a szerződés – tartalékkeret és általános forgalmi adó nélkül számított – elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű előleg igénylésének lehetőségét.

Abban az esetben, ha a végső kedvezményezett beszerzése nem tartozik a Kbt. hatálya alá, szállítói előleg abban az esetben is igényelhető a támogatási összeg 30%-ának megfelelő mértékéig szállítói finanszírozás alkalmazása esetén.

A szállítói előleg 50%-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50%-át meghaladó teljesítésekor haladéktalanul el kell számolni. A szállítói előleg visszakövetelésre kerül, ha a projektgazda nem nyújt be időközi kifizetési igénylést a szállítói előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési igénylés vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

A szállítói előleg igénylésére és elszámolására vonatkozó részletszabályok az Elszámolhatósági Útmutatóban találhatóak, mely elérhető a www.palyazat.gov.hu oldalon.

A projektben nincs lehetőség fordított ÁFA-előleg igénylésére.

3.8 ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK KÖRE

Az alábbi részletek csak a pályázat beruházási támogatására vonatkoznak, a beruházás fizikai befejezését követően kiadások és tevékenységek elszámolása nem lehetséges, a bevételkompenzációt a pályázat során megadott üzleti modell eredményeként közölt elvart bevétel és a benchmark bevétel különbsége alapján alakítja ki a MEKH.

A projekt EU felé elszámolható és EU felé nem elszámolható, de hazai forrásból finanszírozott **elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A projekt **nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez nem kapcsolódó, és / vagy a felhívás szerint nem elszámolható kiadások minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt teljes összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható összköltségének.

A támogatási kérelemben és a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni, ha a projekt tartalmaz:

- olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem az arra jóváhagyott elszámolható összköltség terhére kíván megvalósítani, vagy
- olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő a felhíváson kívüli forrásból, de a projekt részeként kíván megvalósítani.

A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt összes költségét.

A felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

Tevékenység	Költségkategória	Költségtípus	Költségelem	Költség forrása
Projekt előkészítési tevékenységek	Projekt előkészítés költségei	Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei	<ul style="list-style-type: none"> • Tanulmány, vizsgálat • Projekttervezés • Engedélyes terv • Kiviteli terv 	HEE
Projekt előkészítési tevékenységek	Projekt előkészítés költségei	Közbeszerzési, beszerzési költségek	<ul style="list-style-type: none"> • Közbeszerzés, beszerzés előkészítése • Közbeszerzés, beszerzés lebonyolítása • Közbeszerzési hirdetmény díja • Felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó díja 	HEE
A projekt menedzsmentjével kapcsolatos tevékenységek	Projektmenedzsment költség	Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítás	<ul style="list-style-type: none"> • Személyi jellegű költség, bérköltség • Személyi jellegű egyéb kifizetések az Elszámolhatósági Útmutató alapján • Személyi jellegű költség, foglalkoztatást terhelő járulékok és adók 	HEE
A projekt menedzsmentjével kapcsolatos tevékenységek	Projektmenedzsment költség	Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség	<ul style="list-style-type: none"> • Az Elszámolhatósági Útmutató alapján szállás költség az Elszámolhatósági Útmutató alapján • Utazási költség az Elszámolhatósági Útmutató alapján • Napidíj, illetve járulékai 	HEE

A projekt menedzsmentjével kapcsolatos tevékenységek	Projektmenedzsment költség	Projektmenedzsmenthez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja	<ul style="list-style-type: none"> Projektmenedzsment tevékenységhez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja 	HEE
A projekt menedzsmentjével kapcsolatos tevékenységek	Projektmenedzsment költség	Egyéb projektmenedzsment költség	<ul style="list-style-type: none"> Eszközbeszerzés Anyagbeszerzés 	HEE
Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Beruházáshoz kapcsolódó költségek	Építéshez kapcsolódó költségek	<p>Építési költségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bontás Hozzáférés, védelem Helyreállítás, rekonstrukció Felújítás Átalakítás Bővítés Építés Technológiai szerelés Próbaüzem Időszakos területhasználati díj Kapcsolódó infrastruktúra kiépítés költségei 	HEE
Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Beruházáshoz kapcsolódó költségek	Egyéb, ingatlanhoz kapcsolódó kártalanítási költségek	<ul style="list-style-type: none"> Kártalanítási költségek 	HEE
Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Beruházáshoz kapcsolódó költségek	Terület-előkészítés	<ul style="list-style-type: none"> Terület-előkészítés 	HEE
Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Beruházáshoz kapcsolódó költségek	Eszközbeszerzések	<ul style="list-style-type: none"> Eszközbeszerzés Szállítási, tárolási, raktározási² költségek 	HEE

² Kivéve bérleti díjak

Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költség	Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyag költség	<ul style="list-style-type: none"> • Anyagbeszerzés 	HEE
Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Beruházáshoz kapcsolódó költségek	Immateriális javak beszerzése	<ul style="list-style-type: none"> • Immateriális javak beszerzése 	HEE
Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások költségei	Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége	<ul style="list-style-type: none"> • Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége 	HEE
Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások költségei	Műszaki jellegű szolgáltatások költségei	<ul style="list-style-type: none"> • Műszaki jellegű szolgáltatás 	HEE
Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások költségei	Egyéb szakértői szolgáltatás költsége	<ul style="list-style-type: none"> • Szakértői szolgáltatás 	HEE
Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások költségei	Egyéb szolgáltatási költségek	<ul style="list-style-type: none"> • Hatósági díj, illeték • Biztosítási díjak (ideértve a vagyonbiztosítás költségét is) 	HEE
Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Szakmai tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatások költségei	Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	<ul style="list-style-type: none"> • Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége 	HEE
Projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos tevékenységek	Általános (rezsi) költség	Általános (rezsi) költség	<ul style="list-style-type: none"> • Általános rezsi költség az Elszámolhatósági Útmutató szerint 	HEE

Felhívjuk a figyelmet, hogy a támogatási kérelem költségvetésének kitöltőprogramba történő felrögzítése során az Európai Unió felé **nem** elszámolható, **hazai költségvetési forrásból történő támogatás** esetén az összeget Nem elszámolható költségként szükséges rögzíteni, míg

az Európai Unió felé elszámolható kiadásokat elszámolható költségnek. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a nem elszámolhatóként berögzített kiadás nem kerülhet folyósításra.

Azon költségeket, melyek az Európai Unió felé nem elszámolhatóak és hazai költségvetési forrásból sem kerülnek támogatásra, valamint nem részei az elszámolandó önerőnek sem, Nem támogatható tevékenység alá kell a támogatási kérelem költségvetésében rögzíteni. Az Elszámolhatósági Útmutató részletesen bemutatja a rögzítésre vonatkozó elvárásokat.

3.9 NEM ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK KÖRE

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 3.8 pontban, különösen:

- a levonható ÁFA összege,
- apportált eszköz, ingatlan értéke,
- területfoglalási díj,
- a kamattartozás-kiegyenlítés,
- a hitelkamat, kivéve a kamattámogatás vagy garanciadíj-támogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás,
- a hiteltüllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek,
- a deviza-átváltási jutalék,
- a pénzügyi, finanszírozási tranzakciókon realizált árfolyamveszteség,
- a bíróságok, végső kedvezményezett által fizetett kötbérek és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény szerinti perköltség, függetlenül attól, hogy bíróság által megítélésre került-e,
- peres ügyekkel, késedelmi kamattal, ítélet alapján fizetendő kártérítésekkel kapcsolatos költségek,
- fenntartást szolgáló tevékenységek és eszközök költségei,
- természetbeni hozzájárulás,
- jutalékok és osztalék, profit kifizetése,
- foglalkoztatási költségek,
- bérleti díjak,
- energiatermelés költségei,
- értékcsökkenési leírás költsége,
- visszaigényelhető adók,
- számlánkénti nettó 5000 Ft összegnél alacsonyabb költségek,
- olyan alvállalkozói szerződés, amely növeli a tevékenység végrehajtásának költségeit, de ezzel arányosan nem ad hozzá értéket,
- olyan tevékenység költségei, melyekre a végső kedvezményezett vagy bárki más már támogatást vagy bármilyen más pénzeszköz átvételt igénybe vett, ide nem értve az elszámolható önerő mértékét meg nem haladó csatlakozási díjat,
- közterület-használati díj, amennyiben a díj a végső kedvezményezettet vagy annak tulajdonában lévő gazdálkodó szervezetet illeti, illetve mindennemű, a végső kedvezményezett részére egyben bevételt is jelentő költség,
- túlzott mértékű, a gazdasági észszerűséggel össze nem egyeztethető kiadások.

3.10 EGYSZERŰSÍTETT ELSZÁMOLÁSI MÓD ALKALMAZÁSA

Jelen pályázati felhívásban nincs lehetőség egyszerűsített elszámolási mód alkalmazására.

3.11 A PIACI ÁR IGAZOLÁSA

Az európai uniós támogatásokra vonatkozó szabályozás, valamint a közpénzekkel való felelős gazdálkodás feltételrendszere megköveteli a támogatásból finanszírozott költségek elszámolása során annak biztosítását, hogy a felmerülő költségek a piaci áraknak megfeleljenek.

Ebből fakadóan biztosítani kell olyan ellenőrzési eljárás meglétét, amely rendszerszinten képes arra, hogy az elszámolható költségek piaci áraknak való megfelelését igazolja, vagy kikényszerítse.

Általánosságban elmondható, hogy olyan költség elszámolása maradéktalanul nem lehetséges, amelyről bizonyítható, hogy az a piaci árak jellemző szintjét meghaladta. A piaci ár alátámasztása (igazolása) a támogatási kérelem benyújtásakor a támogatást igénylő, a projekt megvalósítása során a végső kedvezményezett feladata és felelőssége.

A piaci ár igazolására vonatkozó részletes elvárások az Elszámolhatósági Útmutatóban találhatóak, melyek ismerete és figyelembevétele már a támogatási kérelem benyújtásakor is elvárt. **Kérjük, vegye figyelembe, hogy a támogatási kérelem részeként a támogatást igénylőnek előzetes indikatív árajánlatokkal vagy egyéb, az Elszámolhatósági Útmutatóban leírt módokon a tervezett költségek piaci árak való megfelelését igazolnia szükséges.** Az Elszámolhatósági Útmutató a www.palyazat.gov.hu oldalon érhető el.

3.12 ÖSSZESÍTŐK ALKALMAZÁSA

Az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik az elszámolás a megvalósítás során:

1. Anyagköltség összesítő
2. Területszerzéssel kapcsolatos költségek összesítője
3. Személyi jellegű költségek összesítője
4. Összesítő az utazási és kiküldetési költségtérítés elszámolásához
5. Kis támogatástartalmú számlák összesítője

Az összesítőkre vonatkozóan a következőkre hívjuk fel a figyelmet:

A személyi jellegű költségek összesítőjét kivéve minden költségösszesítőt az EPTK felületen szükséges összeállítani, az „Új elszámoló bizonylat összesítő rögzítése” funkció alatt, és minden összesítőre kerülő bizonylatot az EPTK felületen, ezen funkció alatt kell rögzíteni. **Közbeszerzéssel érintett költségeket összesítőn nem lehet elszámolni, kivéve, ha a költségekhez tartozó vállalkozási szerződés az EPTK rendszerben rögzítésre és a költséggel összerendelésre került.**

A személyi jellegű költségösszesítőt Excel és pdf formátumban kell elkészíteni és benyújtani, melyhez a szükséges sablon a www.palyazat.gov.hu oldalon érhető el.

Az összesítőhöz az abban szereplő költségek alátámasztó dokumentumait nem szükséges benyújtani, azok mintavételezéssel helyszíni ellenőrzés során kerülnek ellenőrzésre.

A kis támogatástartalmú számlaösszesítő kizárólag utófinanszírozott költségek esetében alkalmazható. Az összesítővel történik azon forintban kiállított számlák elszámolása, amelyek alapján az igényelhető utófinanszírozott támogatás nem haladja meg a **bruttó 1 000 000 forintot**. Ha azonban a kiadás az egyéb, specifikus összesítők egyikére (pl. Összesítő az utazási és kiküldetési költségtérítés elszámolásához) is rögzíthető lenne, akkor a kiadást a specifikus összesítőre kell rögzíteni.

Összesítőn történő elszámolás esetén a kifizetési igénylés benyújtásakor a végső kedvezményezett büntetőjogi felelőssége tudatában nyilatkozik arról, hogy:

- az összesítőben szereplő adatok a valóságnak megfelelnek, a költségeket alátámasztó dokumentáció a szervezetnek az adóhatóság felé bejelentett iratmegőrzési helyén eredeti példányban rendelkezésre áll, továbbá, hogy a helyszíni ellenőrzés során azok bemutatásra kerülnek,
- az összesítőben szereplő költség típusok a jelzett időpontban kifizetésre kerültek és az összesítőben szereplő költségek a projekt érdekében merültek fel, más támogatás terhére nem kerültek és a jövőben sem kerülnek elszámolásra, valamint
- az összesítőben szereplő tételek elszámolási bizonylatainak eredeti példányát az Elszámolhatósági Útmutató szerint záradékolta.

Az összesítőkre vonatkozó részletes előírások az Elszámolhatósági Útmutatóban találhatóak.

3.13 AZ ELSZÁMOLHATÓSÁG TOVÁBBI FELTÉTELEI

A felhívás keretében támogatott projekt(ek) vonatkozásában a **2022.07.20.** és a projekt fizikai befejezése között felmerült kiadások számolhatóak el.

Kiadás alatt a tényleges pénzkidadás, a végső kedvezményezett pénzkészletének, pénzeszközeinek csökkenése értendő. Ha egy adott projekt előkészítése és kezdeti, kivitelezés megkezdését megelőző szakasza (beleértve a közbeszerzést is) **2022.07.20. előtt** kezdődött, csak a **2022.07.20.** napján vagy az után végrehajtott, teljesített / teljesült, egyértelműen meghatározott szakaszai jogosultak HEE forrásból finanszírozásra, amennyiben a költségek teljes egészében a **2022.07.20.** napján vagy az után merülnek fel.

A költségvetés tervezésekor a költségeket **tevékenységenként, költségkategória, költség típus és releváns esetben költségelem bontásban** szükséges megjeleníteni.

A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lennie ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

Az egyes költségek rögzítésekor **a szöveges indoklásban be kell mutatni a költség szükségességét, illetve az összeg kalkulációjának módját**. Pl. a szakmai megvalósítók személyi jellegű kiadásainak rögzítése esetén be kell mutatni, hogy hány főre, hány hónapra és milyen összegű bérjellegű kifizetés és járulék kerül megtervezésre.

Az egyes költségelemek szöveges bemutatását és indoklását átláthatóan és kellő részletezettséggel kell elkészíteni. Amennyiben egy költségelemen több projekt részfeladathoz kapcsolódóan is terveznek költséget, a szöveges indoklásban az egyes szakaszok tervezett költségei azonosíthatók, elkülöníthetők legyenek számszaki és szöveges leírás tekintetében egyaránt.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az Elszámolhatósági Útmutató részletes előírásokat tartalmaz a személyi jellegű kiadások elszámolható szintjére vonatkozóan. Kérjük, ezeket már a tervezés során is vegye figyelembe.

A költségvetés szöveges indoklásában az érintett személyeket anonim módon, egyedi kódok létrehozásával szükséges feltüntetni. A támogatási kérelemben és a kifizetési igénylésekben csak az egyedi kódokat szükséges szerepeltetni, a projektgazdának a személyes adatokat a GDPR előírásai szerint³ szükséges kezelnie.

A felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.

Jelen felhívás keretében szóbeli megállapodáson alapuló költségelszámolásra nincs lehetőség.

Jelen felhívás esetében saját teljesítés az alábbi költségkategóriák költségtípusai vonatkozásában számolható el:

- projektelőkészítés költség;
- projektmenedzsment költség;

Függetlenségre vonatkozó szabályok:

A nem közbeszerzés köteles beszerzések esetében kérjük, figyeljen az alábbi függetlenségi szabályokra:

Nem független az az ajánlattevő,

- amelyben a támogatást igénylő/végső kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagy kezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési;
- amelynek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a támogatást igénylő/végső kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagy kezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési; vagy
- ha a támogatást igénylő/végső kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsoló vállalkozásnak minősül.

³a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 EU általános adatvédelmi rendelet

A függetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében közeli hozzátartozóként a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

4. A PROJEKT VÉGREHAJTÁSI IDŐTARTAMA

4.1 A PROJEKT KEZDETE

A támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdett projekthez is igényelhet támogatást, ha azt a kérelem benyújtásáig fizikailag még nem fejezte be.

A projekt megkezdése nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

További részletes szabályozást az ÁÚF 8. fejezetének 7. pontja tartalmazza.

Ha a közbeszerzési eljárások megindítása a támogatási döntés kézhezvétele előtt megtörténik, akkor is be kell tartani a HEE forrásból támogatott projektek közbeszerzési eljárásainak ellenőrzésére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

4.2 A PROJEKT BEFEJEZÉSE

A projekt akkor minősül fizikailag befejezettnek, ha valamennyi támogatott tevékenység megvalósult a támogatási szerződésben és a felhívásban meghatározott feltételek szerint. **A projekt fizikai befejezésének napja tehát az a nap, amikor az utolsó támogatott tevékenység megvalósul**, de legkorábban a telepített energiatároló aFRR akkreditációjának napja.

Pénzügyileg akkor befejezett a projekt, ha fizikailag befejezett, és a megvalósítás során keletkezett bizonylatok – szállítói finanszírozás esetén az előírt önrész a szállítók részére történő – kifizetése megtörtént.

További részletes szabályozás az ÁÚF 8. fejezetének 7. pontja alatt olvasható.

Legkésőbb 2026.04.30-ig a projektet fizikailag be kell fejezni.

A záró kifizetési igénylés benyújtásának határideje a támogatási szerződésben rögzített dátum.

Ha a fizikai befejezés nem történik meg határidőre, akkor a végső kedvezményezettnek a megítélt beruházási támogatás összegének 5%-át vissza kell fizetni. Ezen felül a hatodik hónap után a késedelem okán visszafizetendő összeg havonta a támogatási összeg 10%-a. Amennyiben bizonyítható, hogy a késedelem a támogatás végső kedvezményezettjétől független, és észszerűen előre nem látható tényezők miatt következett be, a visszafizetés alól mentesség illetheti meg a végső kedvezményezettet.

4.3 FENNTARTÁSI KÖTELEZETTSÉG

A fenntartási kötelezettség 2026. december 31-ig tart.

A bevételkompenzáció a projekt fizikai befejezésétől, de leghamarabb 2026. január 1-jétől vehető igénybe. A bevételkompenzáció legfeljebb a projekt fizikai befejezésétől számított 120. hónap végéig tart.

5. A PROJEKT MÉRFÖLDKÖVEI

A projektben az alábbi táblázatban foglalt tartalmi elvárásoknak megfelelő mérföldkövek mellett projektévenként 2 db mérföldkő tervezése és végrehajtása szükséges.

A mérföldkövek a beruházás egésze (tehát nem projektenként) során kötelezően teljesítendő minimum értékeket tartalmazza. Hangsúlyozandó, hogy a HET-ben vállalt tagállami szintű mérföldkövekkel a tervezett projekt mérföldköveknek összhangban kell állnia (pl. időbeliségét, tartalmi illeszkedését tekintve), azonban nem elvárás, hogy a projekt mérföldkő vállalásai azonosak legyenek a HET mérföldkő vállalásaival. A projekt mérföldköveihez kapcsolódó szabályokról – kiemelten a kifizetési igénylések lehetséges benyújtási időpontjairól – részletesen az Elszámolhatósági Útmutatóban olvashatnak.

Sorszám	Projekt mérföldkő elérésének dátuma	Elvárt eredmény részletes leírása
1	2025.01.30.	Vállalkozási szerződések megkötése a végső kedvezményezettek által addicionálisan telepített villamosenergia-tárolók szállítására. A végső kedvezményezett benyújtja a szakmai beszámolót a teljesítést alátámasztó dokumentumokkal együtt
2	A projekt fizikai befejezése, de legkésőbb 2026.04.30.	A végső kedvezményezettek által addicionálisan telepített villamosenergia-tárolók: 885 MWh összkapacitásban A végső kedvezményezett a záró szakmai beszámolóját benyújtja a Nemzeti Hatóság számára és a vállalkozási szerződés mellékletében foglalt műszaki dokumentációval igazolja a teljesítést – ide értve a berendezés aFRR akkreditációját is! (ld. 7.2)

A projekt mérföldkövek tervezése során kérjük, vegye figyelembe, hogy az RRF rendelet 87. §-a szerint a projektgazda a projekt mérföldköveihez kapcsolódó vállalatokat és célértékeket kizárólag a Nemzeti Hatóság előzetes jóváhagyásával, azok csökkentése esetén kizárólag a támogatás arányos csökkentése mellett módosíthatja. A projekt mérföldkő és célérték vállalásaiba a Felhívás jelen 5. szakasza mellett beleértendő a 6. szakasz 6.1 és 6.2 pontjai is. Amennyiben a projekt mérföldköveihez kapcsolódó vállalatok és célértékek csökkentése a Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv teljesítését veszélyezteti, a módosításról az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter dönt.

6. A PROJEKT KÖTELEZŐ VÁLLALÁSAI

6.1 CÉLOK

A táblázat a beruházás egésze (tehát nem projektenként) során kötelezően teljesítendő minimum értékeket tartalmazza.

Cél megnevezése	Mértékegység	Célérték	Célérték elérésének legkésőbbi időpontja	Azonosító
Az újonnan telepített energiatárolók kapacitása	MWh	885	2026.04.30.	T6.6

Cél definíciója: A piaci szereplők által újonnan telepített MWh-ban mért tényleges kapacitással rendelkező villamosenergia-tárolók

Számítási mód: A projekt szakmai eredményeként vállalt energiatárolói beruházás(ok) kumulatív kapacitásértéke.

Alátámasztó dokumentumok: A vállalkozási szerződés mellékletében foglalt műszaki dokumentáció.

6.2 MŰSZAKI-SZAKMAI EREDMÉNYEK

A projekt megvalósítása során az alábbi, műszaki-szakmai eredmények teljesítése szükséges:

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Kiegyenlítő-energia szabályozási képesség (aFRR akkreditáció) megszerzése
Az eredmény leírása	A projekt fizikai befejezéséig a végső kedvezményezettnek szükséges megszerezni az energiatároló berendezésre vonatkozó kiegyenlítőenergia-szabályozási (aFRR) képesség akkreditációját a MAVIR Zrt. eljárásában.
Alátámasztó dokumentumok	aFRR akkreditációt igazoló dokumentum (MAVIR Zrt. által hitelesített)
Az eredmény teljesítésének dátuma	2026.04.30.

6.3 EURÓPAI UNIÓS KÖZÖS MUTATÓK

Nem releváns.

7. PROJEKTVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

7.1 NEM TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK

A felhívás keretében a 2.1 pontjában meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenység nem támogatható, különös tekintettel az alábbi tevékenységekre:

- ingatlanvásárlás,
- üzletrész- és részvényvásárlás,
- tartalékképzés,
- fogyasztási cikkek beszerzése,
- jármű, pótkocsi, félpótkocsi beszerzése

7.2 A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSSAL KAPCSOLATOS TOVÁBBI SZAKMAI ELVÁRÁSOK

További kiemelt szakmai elvárás a létesítendő energiatárolókkal szemben, hogy kiegyenlítőenergia-szabályozási képességekkel kell rendelkeznie. Ennek igazolásaként a projekt fizikai befejezéséhez Pályázónak szükséges megszerezni az energiatároló berendezésre vonatkozó aFRR akkreditációt a MAVIR Zrt. eljárásában.

A projekt kizárólag sikeres aFRR akkreditáció esetén tekinthető fizikailag befejezettnek.

Az akkreditált szabályozási tartománynak önálló egységek esetén fel- és leszabályozási irányban is a pályázott névleges teljesítőképesség legalább 80%-ának kell lennie. Továbbá a villamosenergia-tárolónak olyan tároló kapacitással kell rendelkeznie, ami biztosítja, hogy a villamosenergia-tároló a névleges, akkreditált teljesítőképesség (MW) értékét egybefüggő 2 óra időtartamon keresztül tudja biztosítani.

7.3 HORIZONTÁLIS SZEMPONTOK ÉRVÉNYESÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- Az európai uniós forrásból támogatott projektek végső kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- Az európai uniós forrásból támogatott projektek végső kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során a fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a fogyatékos személyeket megillető alapvető emberi jogokat – többek között akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell.

- A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.
- Infrastrukturális fejlesztéseknél: létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját. (információ: <http://www.etikk.hu>)
- Figyelembe kell venni a projektnek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló legyen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben. Ezért mérlegelni kell, hogy a projekt megvalósítását vagy eredményét veszélyezteti-e extrém időjárási esemény, pl. árvíz, szárazság, forróság, tűz, vagy más időjárási kockázat. A mérlegeléshez, valamint a klímakockázati értékelés elvégzéséhez a Klímareziliencia útmutató nyújt segédletet, mely a következő linken érhető el:
<https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-az-infrastrukturilis-projektek-ghajlatvltozsi-rezilienciavizsglatnak-elvegzshez-2021-2027>
- A Klímareziliencia útmutató alapján elvégzett értékelés eredményeképp a támogatási kérelemben nyilatkozni kell, ha a projektnek nincs előre látható klímakockázata, vagy el kell készíteni a beruházás klímareziliencia elemzését beleértve a lehetséges adaptációs intézkedések értékelését és integrálását. A klímareziliencia elemzést csatolni kell a támogatási kérelemhez, és figyelembe kell venni a megalapozó tanulmány készítésekor. Az elemzés által javasolt intézkedések megvalósulását, az intézkedések megvalósításával elért eredményeket nyomon kell követni, és az intézkedések eredményességét a projekt előrehaladásáról és zárásáról szóló beszámolóknak be kell mutatni.
- Amennyiben a beruházás *a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet* hatálya alá esik, úgy a támogatási kérelemben, elegendő arról nyilatkozni, hogy a beruházás éghajlatváltozással összefüggő, éghajlatvédelmi szempontok szerinti vizsgálata a rendelet vonatkozó előírásainak megfelelően történik/történt, és hogy az elvégzett vizsgálatot és annak eredményét a beruházás megalapozó tanulmánya vonatkozó fejezete részletezi, beleértve a kockázatelemzést, valamint a meghatározott alkalmazkodási intézkedések bemutatását.

Az előírt esélyegyenlőségi intézkedések eredményét a beszámolóknak rendszeresen be kell mutatni. A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható.

7.4 KÖZBESZERZÉSEK

Felhívjuk a figyelmet a projekt keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségekre. Az irányadó jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a támogatást igénylő, illetve a végső kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségekre vonatkozó részletes tájékoztatás az RRF rendeletben, illetve az ÁÚF-ben található.

Felhívjuk a figyelmet továbbá arra, hogy közbeszerzési kötelezettség esetén a támogatást igénylőnek/végső kedvezményezettnek környezetvédelmi szempontú (zöld) közbeszerzési eljárást **javasolt** lefolytatnia, melynek során a támogatást igénylő/végső kedvezményezett, mint ajánlatkérő azoknak az áruknak, szolgáltatásoknak és építési beruházásoknak a beszerzését részesíti előnyben, amelyek más, azonos rendeltetésű árukhoz, szolgáltatásokhoz és munkálatokhoz képest kisebb mértékben terhelik a környezetet.

8. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

8.1. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek standard kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek kiválasztásra, szakaszos elbírálás szerint.

A pályázat beadási határideje: A pályázat beadása 2024. január 15-től 2024. február 05-ig lehetséges.

A kiválasztás az ÁÚF 3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja fejezet vonatkozó előírása alapján történik, döntés-előkészítő bizottság összehívására nem kerül sor.

A nyertes pályázatok kiválasztása három pályázati ablakban, szeparáltan valósul meg. A támogatási kérelmek pályázati ablakokba sorolása az energiatároló berendezés kérelemben bemutatott és alátámasztott várható maximális műszaki élettartama szerint történik, az alábbiak szerint:

1. pályázati ablak: várható műszaki élettartam kevesebb, mint 11 év
2. pályázati ablak: várható műszaki élettartam legalább 11 év és maximum 29 év
3. pályázati ablak: várható műszaki élettartam legalább 30 év

A várható műszaki élettartamot olyan gyártói garanciával szükséges igazolni, amelyik legalább napi egy feltöltési-kisütési ciklust vesz figyelembe.

Amennyiben a benyújtott támogatási kérelmek támogatási összege a kiosztható támogatási keret 150%-át nem éri el, a 150%-os keret és a tényleges igényelt támogatási összeg különbözetének arányában szükséges csökkenteni a kiosztható támogatási keretet minden pályázati ablak esetén – a támogatások megítélését megelőzően.

A pályázati ablakok támogatási kerete:

1. pályázati ablak: 40 milliárd forint

2. pályázati ablak: 17 milliárd forint
3. pályázati ablak: 5 milliárd forint

Az előfeltételeket teljesítő pályázatok megfelelőségének értékelése pályázati ablakonként, az alábbi sorrendben történik:

3. pályázati ablak
2. pályázati ablak
1. pályázati ablak

Ha az értékelési előfeltételek teljesítését követő vizsgálat alapján megállapítható, hogy valamely pályázati ablakban fel nem használt összeg marad, úgy azt a Támogató jogosult a többi pályázati ablakok között átcsoportosítani.

A 3. pályázati ablak értékelési előfeltételeket teljesítő, de nem nyertes pályázatai az 1. és 2. pályázati ablak, a 2. pályázati ablak előfeltételeket teljesítő, de nem nyertes pályázatai az 1. pályázati ablak értékelésénél figyelembe veendők.

8.2. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

Azok a támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, és az alábbi kritériumoknak:

1. Nem hiánypótolható jogosultsági kritériumok:
 - az aláírásra jogosult által AVDH vagy AVDH-DHSZ aláírási szolgáltatással vagy minősített elektronikus aláírással ellátott és a pályázathoz benyújtott, kapcsolódó nyilatkozat hiánytalan, hibátlan és határidőben benyújtásra került.
 - a támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint
 - az elvárt éves nettó bevétel fajlagos mértéke megadásra került.
 - a támogatást igénylő a Felhívás 1.1. pontjában meghatározott lehetséges végső kedvezményezett körbe tartozik,
 - az Áht.-ban foglaltak szerint megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének,
 - köztulajdonban álló gazdasági társaság esetén, az Áht.-ban foglaltak szerint a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvényben foglalt közzétételi kötelezettségének eleget tett,
 - nem áll a támogatási rendszerből való kizárás hatálya alatt,
 - nem áll jogerős végzéssel elrendelt felszámolási, csőd-, végelszámolási vagy egyéb – a megszüntetésére irányuló, jogszabályban meghatározott – eljárás alatt,
 - a bevont konzorciumi tag beletartozik a Felhívás 1.1. pontjában meghatározott lehetséges kedvezményezett körbe, nem az EU által elfogadott szankciók hatálya alá tartozó vállalkozás, ideértve többek között a következőket: a szankciókat előíró jogi aktusokban kifejezetten megnevezett személyeket, szervezeteket vagy szerveket; az EU által elfogadott szankciók által érintett személyeket, szervezeteket vagy szervek tulaj-

donában vagy ellenőrzése alatt álló vállalkozásokat; vagy az EU által elfogadott szankciók által érintett iparágakban tevékenykedő vállalkozásokat, amennyiben a támogatás aláásná a vonatkozó szankciók célkitűzéseit,

- a projekttel kapcsolatos munkálatok megkezdésére 2022. július 20. napján vagy az után került sor,

A fenti jogosultsági kritériumok nem hiánypótolhatóak. Ezért, ha a támogatási kérelem nem felel meg ezeknek a szempontoknak, akkor hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

2. Hiánypótolható jogosultsági kritériumok:

- A támogatási kérelem a Felhívásban meghatározott formában és kért adattartalommal, magyar nyelven került benyújtásra.
- A projekt időtartama a Felhívásban meghatározott időintervallumon belül van.
- A kötelezően csatolandó dokumentumok elektronikus formában benyújtásra kerültek és azok adattartalma megfelelő.
- A támogatási kérelemben feltüntetett és megfelelően alátámasztott egyéb műszaki és pénzügyi információk (pl.: beruházás várható műszaki élettartama, hálózati csatlakozást igazoló dokumentum stb.) rendelkezésre állnak.
- Teljesítési biztosítéknyújtási kötelezettségről szóló nyilatkozat benyújtásra került.

A fenti jogosultsági kritériumok esetében egy alkalommal hiánypótlásra van lehetőség. Ha hiányosság a hiánypótlási határidőt követően is fennáll, akkor a támogatási kérelem elutasításra kerül.

A pályázat elutasításra kerül akkor is, ha az elvárt éves nettó bevétel fajlagos mértéke nem a meghatározott minimális és maximális érték közé esik.

8.3 TARTALMI ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK

A jogosultsági feltételeknek megfelelő támogatási kérelmek értékelésre bocsáthatóak. A tartalmi értékelést megelőzően előértékelésre kerül sor az alábbi szempontok szerint.

Ha az értékelés során felmerül, hogy a támogatási kérelemben található információk nem egyértelműek, ellentmondásokat tartalmaznak, ezek tisztázására egyszeri alkalommal tisztázó kérdés kerül kiküldésre.

Amennyiben a támogatási kérelem az értékelési előfeltételek bármelyikének a tisztázó kérdésre adott választ követően sem felel meg, akkor a támogatási kérelem elutasításra kerül.

Sorszám	Értékelési előfeltételek	Megfelelt
1.	A támogatási kérelemben feltüntetett villamosenergia-tároló(k)ra vonatkozó névleges teljesítőképességre vetített beruházási támogatási igény nem haladja meg a maximálisan adható beruházási támogatás mértékét. A beruházási támogatás mértéke nem lehet több, mint 135 000 000 Ft/MW, de legfeljebb a projekt elszámolható összköltségének 45%-a. A támogatási kérelemben feltüntetett éves elvárt	igen/nem

Sorszám	Értékelési előfeltételek	Megfelelt
	nettó bevétel fajlagos mértéke legalább megegyezik a minimálisan igényelhető mértékkel, de nem haladja meg a maximálisan igényelhető támogatás mértékét a Felhívás 3.4.2 fejezete alapján	
2.	Pályázó (vagy konzorciumi tag) rendelkezésére áll érvényes műszaki gazdasági tájékoztató (MGT), vagy hálózati csatlakozási engedély a Pályázó (vagy konzorciumi tag) nevére villamosenergia tárolásra és az adott projekt telephelyére vagy telephelyeire vonatkozóan. A csatlakozási dokumentum alapján betáplálásra és vételezésre rendelkezésre álló teljesítmény összegének el kell érnie a tervezett energiatároló névleges teljesítményét – Ez nem zárja ki azon csatlakozási pontokat, ahol csak vételezés, vagy csak betáplálás lehetséges.	igen/nem
3.	A támogatási kérelem szerint megvalósítani tervezett energiatároló létesítmény legalább 2 órányi folyamatos kitérőre képes a pályázatban megadott pályázott névleges teljesítőképesség mellett.	igen/nem
4.	Az energiatároló legalább napi egy feltöltési-kisütési ciklust figyelembe vevő műszaki élettartamát alátámasztó gyártói garancia rendelkezésre áll.	igen/nem
5.	A tervezett projekt mérföldkövek megfelelnek a Felhívásban foglalt elvárásoknak és illeszkednek a HET mérföldköveihez és célkitűzéseikhez.	igen/nem
6.	A projekt illeszkedik és hozzájárul Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve F – Energia – Zöld átállás komponensében szereplő „Hálózati energiatárolók telepítése energiapiaci szereplőknél” beruházáshoz	igen/nem
7.	A projekt a Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv F – Energia – Zöld átállás komponensében szereplő „Hálózati energiatárolók telepítése energiapiaci szereplőknél” beruházáshoz kapcsolódóan figyelembe veszi a 2.2. Műszaki, szakmai elvárások pontban meghatározott szempontokat, különös tekintettel a DNSH elv érvényesülésére a projekt megvalósítása során	igen/nem
8	A projekt tartalma a felhívásban megjelölt dimenzióknak megfelel	igen/nem
9.	Kettős finanszírozás a projekt esetén nem merül fel.	igen/nem

Az értékelés az alábbi szempont mentén történik:

Értékelési szempont	Minősítés
Éves elvárt nettó bevétel fajlagos mértéke [EUR/kW] (a pályázati ablakok sorrendjében elfoglalt helyezése alapján támogatható)	pontozás

A jogosultsági kritériumokat és előértékelési szempontokat teljesítő támogatási kérelmek a kért fajlagos bevétel alapján kapott pontszámok szerint kerülnek rendezésre támogatási ablakoként. Az „éves elvárt nettó bevétel fajlagos mértékét [EUR/kW]” értékelési szempontot két tizedes pontossággal szükséges megadni a megalapozó dokumentumban. A megadott érték százszorosa jelenti az elérhető pontot, így a pályázat 1900 és 190.000 pont között értékelhető. A támogatások megítélése növekvő sorrendben történik (azaz a legalacsonyabb pontszámtól haladva) a beruházási támogatási keret kimerítéséig.

A támogatási kérelem elbírálása során az alábbi döntési kimenetek lehetnek:

- támogatás,
- támogatás, csökkentett mértékkel,
- támogatás, csökkentett mértékkel és feltételekkel,
- támogatás, csökkentett összköltséggel,
- támogatás, csökkentett összköltséggel és feltételekkel,
- támogatás, csökkentett összköltséggel és mértékkel,
- támogatás, csökkentett összköltséggel mértékkel és feltételekkel,
- támogatás, feltételekkel,
- elutasítás,
- elutasítás forráshiány miatt,
- elutasítás és tartaléklistára helyezés.

Ha az adott támogatási kérelem megfelelt a támogathatósághoz szükséges minimális követelményeknek, de forráshiány miatt nem támogatható, a Nemzeti Hatóság tartaléklistát képez.

A pályázatok sorrendjére vonatkozó kiegészítő előírások:

Megegyező igényelt éves nettó bevétel esetén a nagyobb energiatárolási kapacitású (MWh) tárolót tartalmazó kérelem sorolandó előbbre. Amennyiben az energiatárolási kapacitás (MWh) is megegyező, ez esetben az aggregátor engedéllyel rendelkező pályázó kérelme sorolandó előbbre.

A pályázó a pályázatában megadhatja azt minimum pályázott teljesítményt is, aminek a megvalósítását vállalja. Ebben az esetben a Nemzeti Hatóság dönthet úgy, hogy csökkentett teljesítmény megvalósítására hozza meg a döntést. Ennek megfelelően az adott pályázat elszámolható költségei az elnyert és a pályázott teljesítmény arányának megfelelően csökkentésre kerülnek. Ezt a szabályt a Nemzeti Hatóság annak érdekében alkalmazza, hogy a beruházási keret kimeríthető legyen, de ne kerüljön túllépésre.

A fentiek alapján legalacsonyabb sorrendi számú, de már „elutasítás és tartaléklistára helyezés” minősítést kapott projektet sorrendben követő projektek is „támogatottnak” minősíthetők, ha a rendelkezésre álló támogatási keret még nem merült ki.

A formailag megfelelő, azonban kiválasztási szempont szerint „elutasítás és tartaléklistára helyezés” minősítéssel illetett pályázatok a bírálatot követően tartaléklistára kerülnek. Amennyiben a bírálat lezárultát követően támogatást nyert pályázó(k) bármilyen oknál fogva elállnak a támogatási szerződés megkötésétől, a sorban következő, korábban „ elutasítás és tartaléklistára helyezés” döntést kapott pályázatok támogatást nyerhetnek a le nem kötött támogatási keretösszeg erejéig.

Egy jogi személy pályázati ablakonként egyetlen pályázatot nyújthat be. A pályázatokban több telephely megjelölése lehetséges.

Amennyiben egy tulajdonosi csoporthoz (Számviteli tv. 3. § (2) bekezdésében foglaltak szerint: kapcsolt vállalkozás, társult vállalkozás, egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozás) köthető aggregált beruházási támogatási igény meghaladná a maximális 12 320 000 000 Ft összeget, úgy az adott tulajdonosi csoport legmagasabb bevételi igényű beruházása nem megfeleltnek minősül. Amennyiben az adott tulajdonosi csoporthoz köthető aggregált beruházási támogatási igény még így is meghaladná a maximális 12 320 000 000 Ft összeget, akkor a következő legmagasabb bevételi igényű beruházása is nem megfeleltnek minősül és így tovább. A pályázóknak kötelező nyilatkozni a pályázat beadásával a velük egy tulajdonosi csoportba tartozó vállalatokról.

A nyertes pályázó a pályázatában megadott nettó bevétel alapján jogosult bevételkompenzációra.

Sikertelen a pályázati kiírás akkor, ha – minden pályázati ablakot figyelembe véve – kevesebb, mint öt pályázat lenne csak megfeleltnek minősíthető. Ebben az esetben támogatási jogosultság nem kerül kiosztásra.

Amennyiben 100-nál több pályázat lenne megfeleltnek minősíthető minden pályázati ablakot figyelembe véve, úgy csak a legalacsonyabb ajánlatot adó 100 pályázó minősíthető nyertesnek.

Támogatási döntés kizárólag az RRF rendelet arra irányuló módosításának hatályba lépését követően hozható, hogy az RRF rendelet kiegészül „Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)” című, 2023. március 17-i európai bizottsági közlemény 2.5. szakaszára és az SA.102428 ügyszámú bizottsági határozatra, mint összeegyeztethetőségi jogalapra történő hivatkozással.

9. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1 ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

Támogatáshalmazódás

Azonos, vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás nem halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami

támogatással. A METÁR zöld prémium jogosultsághoz kapcsolódóan megvalósítani előírt mértékű villamosenergia-tároló kapacitás jelen felhívás keretében nem támogatható, de az előírt mérték feletti kapacitás igen.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás - függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik - támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

A kockázatfinanszírozási támogatás, az induló vállalkozásnak nyújtott támogatás és a csekély összegű támogatás, amennyiben azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkezik, bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmozható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás a csoportmentességi rendeletekben és az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb teljes támogatási intenzitásig, támogatási összegig vagy finanszírozási összegig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező állami támogatással halmozható.

Az e felhívás szerinti beruházási támogatás halmozható az e felhívás szerinti bevételkompenzációs támogatással.

9.2 A FELHÍVÁS KERETÉBEN NYÚJTOTT EGYES TÁMOGATÁSI KATEGÓRIÁKRA VONATKOZÓ EGYEDI SZABÁLYOK

9.2.1 Beruházási támogatás

Támogatás villamosenergia- és hőenergia-tárolásra irányuló beruházásokhoz nyújtható.

Támogatás becsült kapacitásmennyiséggel és költségvetéssel rendelkező program keretében nyújtható.

A támogatási program egy vagy több technológiára korlátozódhat, de nem foglalhat magában semmilyen mesterséges korlátozást vagy megkülönböztetést.

A támogatás újonnan telepített vagy átalakított kapacitásokra nyújtható.

A támogatás összege nem függ az energiakibocsátástól. Az átalakított kapacitások esetében csak az átalakított kapacitáshoz kapcsolódó többletköltségek támogathatók.

A felhívásban nem szabályozott kérdésekben az európai bizottsági közlemény 2.5.1 szakasza és az SA.102428 ügyszámú bizottsági határozatban foglaltak az irányadók.

Támogatás kizárólag a jelentős károkozás elkerülését célzó elv betartása mellett nyújtható.

9.2.2 Bevételkompenzáció

Támogatás villamosenergia- és hőenergia-tárolás üzemeltetéséhez nyújtható.

Támogatás becsült kapacitás- vagy termelismennyiséggel és költségvetéssel rendelkező program keretében nyújtható.

A támogatási program egy vagy több technológiára korlátozódhat, de nem foglalhat magában semmilyen mesterséges korlátozást vagy megkülönböztetést.

A támogatás újonnan telepített vagy átalakított kapacitásokra nyújtható.

A felhívásban nem szabályozott kérdésekben az európai bizottsági közlemény 2.5.2 szakasza és az SA.102428 ügyszámú bizottsági határozatban foglaltak az irányadók.

10. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

10.1 EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az Európai Bizottsággal történő elszámolás során szükségessé válhat további alátámasztó dokumentumok, adatok bekérése a végső kedvezményezett részéről. Ezen dokumentumok, illetve adatok szolgáltatása során a végső kedvezményezett részéről együttműködési kötelezettség áll fenn.

Tájékoztatjuk, hogy a támogatási kérelmek elbírálásához felhasználjuk a támogatást igénylőről a közhiteles adatbázisokban elérhető adatokat.

10.2 AZ ÁLTALÁNOS ADATVÉDELMI RENDELET (GDPR) ELŐÍRÁSAIBÓL FAKADÓ KÖTELEZETTSÉGEK

A támogatási kérelem feldolgozásához szükséges, hogy a Támogató a támogatási kérelemben, beleértve annak mellékleteit is, a feltüntetett személyes adatokat a palyazat.gov.hu honlapon elérhető Adatvédelmi nyilatkozatban szereplő adatkezelési célok szerint kezelje.⁴

A támogatást igénylő felelős azért, hogy – az (EU) 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet) előírásainak megfelelően – a projekt adatlapon és annak mellékleteiben feltüntetett további érintettek (pl. az esetleges konzorciumi partnerek, illetve tulajdonosainak nevében és érdekében eljáró más személyek) személyes adatainak a kezelése és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára történő rendelkezésre bocsátása megfelelő joggalappal és az érintettek megfelelő tájékoztatását követően történjen. Az adatkezelés jogalapját jogszabályi felhatalmazás, az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettség, vagy az érintett előzetes, egyértelmű, megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és határozott hozzájárulása képezheti, amelyben félreérthetetlen hozzájárulását adja a rá vonatkozó személyes adatok meghatározott célból és körben történő kezeléséhez. Az érintettektől személyes adatai kezeléséhez általános jelleggel hozzájárulás nem kérhető.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ha helyszíni szemlére kerül sor, akkor ennek keretében azt is megvizsgálhatjuk, hogy a fentieket megfelelően dokumentálták-e. Ha az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatban a döntés-előkészítési folyamat bármely szakaszában kétség merül fel, úgy a Támogató számára a releváns dokumentumokat be kell nyújtania.

10.3 AZ ADATGYŰJTÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

⁴ Az adatkezelés jogalapja az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja.

Nem releváns.

10.4 TOVÁBBI DOKUMENTUMOK

A Felhívás elválaszthatatlan része az ÁÚF és az Elszámolhatósági Útmutató, amelyeknek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

A felhívás és szakmai mellékletei, az ÁÚF, az Elszámolhatósági Útmutató és a támogatási kérelem adatlap együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt.

Ha a felhívás valamely fejezete eltér az ÁÚF-ben megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a jelen dokumentumban szabályozottak az irányadók.

Felhívjuk a tisztelt figyelmét, hogy a felhívás és a kapcsolódó dokumentumok (ÁÚF, támogatási kérelem adatlap) módosulhatnak. Kérjük, figyelje a www.palyazat.gov.hu oldalon a közleményeket.

Az ÁÚF általános tájékoztatást nyújt az alábbiakról:

- Az Útmutató célja, hatálya
- Kizáró okok listája
- A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
- A támogatási kérelmek benyújtása
- A támogatási kérelmek elbírálásának módja
- A támogatási kérelmek elbírálásának módja standard eljárásrendben
- A támogatási kérelmek elbírálásának módja egyszerűsített eljárásrendben
- A támogatási kérelmek elbírálásának módja kiemelt eljárásrendben
- Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
- Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
- A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
- Mentesség a biztosíték-nyújtási kötelezettség alól
- A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
- Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
- A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
- Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
- A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok
- A környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények
- A környezetvédelmi elvek és politikák érvényesítését biztosító célkitűzések
- Az esélyegyenlőség érvényesítése

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el.

10.5 ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal az Egységes Fejlesztéspolitikai Ügyfélszolgálatához a 06 (1) 896-0000 normál díjazású telefonszámon az alábbi nyitvatartási időben:

- érdeklődés általános pályázati lehetőségekkel kapcsolatban: hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig,
- érdeklődés már benyújtott pályázattal kapcsolatos konkrét ügyben: hétfőtől csütörtökig 9-től 12 óráig,

segítségkérés a pályázati informatikai rendszerek használatával kapcsolatban: hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig.

11. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

11.1 A TÁMOGATÁSI KÉRELEM ELKÉSZÍTÉSE SORÁN CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

Kérjük, csatolja a kérelemhez az alábbiakat:

1. A támogatást igénylő által hitelesített alapító okirat/ társasági szerződés másolat, amelyből vizsgálatra kerül, hogy a pályázott tevékenység mennyiben kapcsolható a szervezet alapvető feladatához
2. A támogatást igénylő részéről eljáró személy(ek) jogosultságát igazoló dokumentum(ok): aláírási címpéldány/aláírás minta, valamint amennyiben delegált jog, az aláírási jogosultságot igazoló dokumentum
3. Költség alátámasztásul szolgáló dokumentumok
4. Konzorciumi megállapodás támogatási igényléshez (amennyiben releváns)
5. DNSH űrlap
6. Projektmenedzsernek műszaki és/vagy gazdasági területen szerzett felsőfokú végzettségét igazoló okirat másolata, pénzügyi vezetőnek gazdasági területen szerzett felsőfokú végzettséget igazoló okirat másolata,
7. Harmadik személy irányában olyan kötelezettsége nem áll fenn, amely a támogatással létrejött projekt céljának megvalósulását megghiúsíthatja (Nyilatkozat)
8. Klímareziliencia elemzés
9. Nyilatkozat arról, hogy a projektjavaslat elszámolása tekintetében nem áll fenn a kettős finanszírozás lehetősége
10. Nyilatkozat, hogy a támogatási igénylés a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet hatálya alá esik
11. Meghatalmazás arról, hogy a támogatási kérelem aláírója és benyújtója jogosult eljárni a szervezet nevében (amennyiben releváns)
12. Megalapozó dokumentum
13. Érvényes műszaki gazdasági tájékoztató (MGT), vagy a hálózati csatlakozási folyamat későbbi fázisát igazoló dokumentum a Pályázóra és az adott projekt telephelyére vagy telephelyeire vonatkozóan
14. Az energiatároló legalább napi egy feltöltési-kisütési ciklust figyelembe vevő műszaki élettartamát és névleges teljesítőképességét (MW), alátámasztó gyártói garancia
15. A nevesítetten villamosenergia-tárolóra vonatkozó hálózati csatlakozási dokumentum esetén az illetékes hálózati engedélyes arra vonatkozó nyilatkozata, hogy ugyanazon

csatlakozási ponton más erőműnek vagy fogyasztónak nincs csatlakozási jogosultsága (amennyiben releváns)

16. Nyilatkozat biztosítéknyújtási kötelezettségről.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni. A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az ÁÚF 3. pontja tartalmazza.

11.2 A TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉSHEZ CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási szerződés megkötése során csatolni szükséges.

1. Nyilatkozat arra vonatkozóan, hogy a költségvetési támogatás tekintetében adólevonási joggal rendelkezik-e
2. Konzorciumi megállapodás támogatási szerződéshez (amennyiben releváns)
3. Kommunikációs terv
4. A teljesítési biztosíték rendelkezésre állását igazoló bankgarancia nyilatkozat

11.3 AZ ELSŐ KIFIZETÉSI KÉRELEMHEZ CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket az első kifizetési kérelem – az előleget is ideértve – benyújtása során csatolni szükséges.

1. 30 napnál nem régebbi köztartozás mentességről szóló NAV igazolás (amennyiben a támogatást igénylő nem szerepel a NAV Köztartozásmentes adózói adatbázisában)

11.4 A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

1. Megalapozó dokumentum sablon
2. Technikai iránymutatás a Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv keretében benyújtott pályázatokhoz csatolt DNSH értékelés elkészítéséhez

12. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS MAGYARORSZÁG HELYREÁLLÍTÁSI ÉS ELLENÁLLÓKÉPESSÉGI TERVÉHEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE

A pályázati felhívás Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervének „Energia – Zöld Átállás” komponensében feltüntetett „Hálózati energiatárolók telepítése energiapiaci szereplőknél” című beruházás céljait szolgálja.

Az energiatárolási megoldások más technológiai alternatívákhoz képest jellemzően alacsonyabb ÜHG kibocsátás mellett képesek elősegíteni a megújuló erőforrások fokozatos térnyerését a villamos energia rendszerben. A beruházás költségei, valamint az elvárható bevétel volatilitása ma még eltántorítja a piaci szereplőket az energiatárolás alkalmazásától. A villamos energia szabályozási piacokon ez a hagyományos technológiákat helyezi helyzet előnybe, ami a korszerű tárolási megoldásokhoz képest magasabb ÜHG kibocsátást keletkeztet.

A beruházás célja, hogy a kiegyenlítő piacokon már jelen lévő vagy belépni kívánó piaci szereplők számára (pl. aggregátor cégek, villamosenergia-termelők és ipari nagyfogyasztók) hozzáférést biztosítson a szennyezésmentes, rugalmassági szolgáltatást nyújtó technológiákhoz.

Ez az intézkedés támogatja a piaci szereplőket a hálózati energiatároló létesítmények telepítésében.

13. A FELHÍVÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ TOVÁBBI JOGANYAG:

1. 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról
2. 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
3. 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről (Étv.)
4. 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról (Áfa tv.)
5. 2015. évi CXLIII. törvény a közbeszerzésekről (Kbt.)
6. 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.)
7. 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
8. 2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről (Art.)
9. 2020. évi törvény a klímavédelemről
10. 526/2022. (XII. 16.) Korm. rendelet a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról
11. 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
12. 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről
13. 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről
14. 63/2016. (XII. 28.) NFM rendelet a megújuló energiaforrásokból nyert energiával termelt villamos energia működési támogatásának finanszírozásához szükséges pénzeszköz mértékének megállapítási módjára és megfizetésére vonatkozó részletes szabályokról
15. 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (Ávr.)
16. 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló (Atr.)
17. 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról
18. 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról
19. 322/2015 (X. 30.) Korm. rendelet az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól
20. 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve végrehajtásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről (RRF rendelet)
21. 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól
22. EU 2021/241 rendelete a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról
23. 382/2023. (VIII. 15.) Korm. rendelet a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény veszélyhelyzet idején történő eltérő alkalmazásáról

24. „Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret (2023/C 101/03)” című, 2023. március 17-i európai bizottsági közlemény
25. Az Európai Bizottság SA.102428 ügyszámú határozata, valamint annak esetleges módosításai
26. MEKH rendelet a villamosenergia-tárolói bevételkompenzáció részletszabályairól